

[Finansministeren.]

ladet foretage en undersøgelse i store træk af de faktorer, der har bevirket stigningen i prisniveauet i det sidste $1\frac{1}{2}$ år, og det kan her siges, at bortset fra skatternes indflydelse skyldes meget rundt regnet $\frac{1}{4}$ af prisniveauets stigning opgangen i import- og eksportpriserne, medens op imod $\frac{3}{4}$ må føres tilbage til andre faktorer, og dette vil i praksis stort set sige til indkomstforhøjelse her i landet for arbejdere, funktionærer, selvstændige og andre, der lever af dansk produktion. Det er klart, at jo større indtægter de forskellige skal have ud af deres indsats, des dyrere bliver varerne; det må derfor have afgørende betydning, at man på de punkter, hvor vi har indflydelse derpå, får større stabilitet i udviklingen af de forskellige kategorier af indkomster. Hertil sigter det forslag, landbrugsministeren vil fremsætte om en fastlægnings af hjemmemarkedspriserne for smør og flæsk m. v. Jeg kunne også nævne, at den kornlov, som landbrugsministeren vil foreslå, betyder ikke en stabilisering, men en nedgang i indtægterne for det større og tildels det mellemstore landbrug.

Det er endvidere tanken, at handelsministeren vil administrere prisloven med det formål på vigtigere områder at forhindre en forøgelse af avancerne og dermed stabilisere fortjeneste m. v. indenfor byerhvervene.

På samme måde agter man at forhandle med skibsfarten om en fastlægnings af fragterne for hjemsejling af visse vigtigere varer til landets forsyning.

Modstykket til disse foranstaltninger overfor de selvstændiges indtægter må være en tilsvarende politik overfor lønmodtagerne. Konsekvent ville det vel være at lægge lønniveauet fast på den højde, vi nu er kommet op på. Regeringen har dog ikke skønnet, at det var muligt at gå så vidt, og derfor er lovforslaget om regulering af lønninger eller tillæg til lønninger i forskellige forhold formet således, at hvis juli-pristallet stiger udover januarpristallets niveau, så tages de første 12 points ikke i betragtning ved de lønreguleringer, der til efteråret skal ske på grundlag af dette juli-pristal. Der etableres altså her en art „stille zone“. Stiger derimod pristallet yderligere et antal points udover disse 12, så bliver der efter de sædvanlige regler mulig-

hed for løntillæg svarende til den pristalsstigning, som overstiger de nævnte 12 points. Man kan naturligvis overveje, om 12 points netop er det rigtige tal for en sådan stødpude. Jeg skal her minde om, at bl. a. skatterne fra november måned, som andrager godt 3 points, utvivlsomt burde have været holdt udenfor pristallet, da det drejede sig om en byrde, som burde pålægges hele befolkningen — det ville vel også være sket, hvis man dengang var kommet igennem med forhandlingerne om en samtidig indgriben overfor priser, lønninger og avancer, og det er jo en sådan indgriben, regeringen nu foreslår.

De forbrugsafgifter, jeg om lidt skal omtale, foreslår vi holdt udenfor pristallet ud fra samme grundsætning, men dette har rent praktisk ikke kunnet foreslås, forsåvidt angår takstforhøjelserne for jernbaner, post og telegraf samt afgiften på tipsomsætningen, forhøjelsen af stempelafgift på lotteri og den foreslåede forhøjelse af sukkerprisen, skønt disse i og for sig har samme formål, nemlig at bidrage til en hele befolkningen omfattende forbrugsbegrænsning.

Jeg vil antage, at disse ting ville modsvare en pristalsstigning på 2—3 points.

Iøvrigt har det jo været erkendt fra alle sider under forhandlingerne i februar, at det nu var rimeligt i videre udstrækning at praktisere det princip, at de byrder, vi må bære for landets skyld, skal holdes udenfor pristallet. Jeg minder om, at socialdemokratiets forslag om en almindelig omsætningsafgift, der formentlig i hvert fald svarede til 6—8 points, var ledsaget af en sådan bestemmelse.

Det må iøvrigt tilføjes, at netop det sidste $1\frac{1}{2}$ års udvikling tydeligt har vist, hvor urimeligt en automatisk pristalsregulering på basis af et rent pristal som det nuværende virker. Jeg skal her blot erindre om, at en stærk stigning i eksportpriserne, som gør landet rigere, har ganske samme indflydelse på pristallet og dermed på lønningerne som en stærk stigning i importpriserne, der gør landet fattigere.

Desværre er jo forholdet det, at importpriserne i det sidste $1\frac{1}{2}$ år er steget med godt 40 pct. mod praktisk talt uforandrede eksportpriser. Det er denne for landet så ulykkelige bevægelse, der har gjort os fattigere, og som nu paradoksalt nok fører til, at vi trods